

ฐานข้อมูลด้านศาสนา
และภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลตุง

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลตุง
อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ฐานข้อมูลศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลตุง

ตำบลตุง

ประวัติความเป็นมา

นายอนันต์ วัฒนานิก อดีตรักษาการอำเภอยะรังผู้ให้ข้อมูล คำว่า “ตุง” สันนิษฐานว่า มาจากภาษามาลายูถิ่นที่ “ตันหยง” ซึ่งแปลว่า แหลม (แหลมทราย) บ้านตุง เดิมเป็นที่อยู่ของชาวประมงขนาดเล็ก ขึ้นกับเมืองหนองจิก (ตำบลดาโต๊ะ) ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๘๘ ต่วนกุปะสา เจ้าเมืองหนองจิกย้ายไปดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองปัตตานี ต่อมาพระยาวิเชียรภักดีศรีสงคราม (เกลี้ยง) ได้รับการแต่งตั้งเจ้าเมืองหนองจิก พระยาวิเชียรฯ เห็นว่าที่ตั้งเมืองหนองจิกเดิมซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลดาโต๊ะ มีที่ทำเลไม่ดี ไม่สามารถทำมาค้าขายติดต่อกับเมืองชายทะเลอื่น ๆ เช่น กลันตัน ตรัง ภูเก็ต ยะหริ่ง สายบุรี ได้สะดวกทำให้บ้านเมืองไม่เจริญเท่าที่ควร จึงย้ายเมืองเก่าซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลดาโต๊ะ มาตั้งเมืองหนองจิกขึ้นใหม่ที่บริเวณหมู่บ้านตุง (ตันหยง) ในปัจจุบัน และได้ชักชวนผู้คนในเมืองยะหริ่ง เมืองจะนะ เมืองสงขลา เมืองเทพา และเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งพรรคพวกและเครือญาติมาร่วมกันสร้างบ้านแปลงเมือง จนกระทั่งเมืองได้เจริญรุ่งเรืองสืบมา

ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตุง ประกอบด้วย

- หมู่ที่ ๑ บ้านคลองรี
- หมู่ที่ ๒ บ้านคลองขุด
- หมู่ที่ ๓ บ้านโคกดีปัส
- หมู่ที่ ๔ บ้านบ้านดาร์ริง
- หมู่ที่ ๕ บ้านแฉงแฉง
- หมู่ที่ ๖ บ้านปะกาลือสง
- หมู่ที่ ๗ บ้านโคกม่วง
- หมู่ที่ ๘ บ้านบางปลาหมอ

ฐานข้อมูลศาสนา

การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตุง นับถือศาสนา ดังนี้

๑. ประมาณร้อยละ ๘๗.๕๕ นับถือศาสนาอิสลาม
๒. ร้อยละ ๑๒.๔๕ นับถือศาสนาพุทธ
๓. มัสยิดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตุง ดังนี้
 - มัสยิด จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่

ที่	รายชื่อมัสยิด	อิหม่าม	คอเต็บ	บิหล่าน
๑	มัสยิดคลองรี หมู่ที่ ๑	นายต่อเลาะ สอหะ	นายยา สาแม	นายมะแอ แม่เราะ
๒	มัสยิดดาร์ลุซอลิฮีน หมู่ที่ ๒ (บาง)	นายสุโฮมี ซูอึบ		

๓	มัสยิดเรอฎอตุลยันนะห์ หมู่ที่ ๒ (นัคมอลี เทศบาล)	นอกเขต		
๔	มัสยิดดารุลอิหม่าน หมู่ที่ ๔ (ดาร์จันใต้)	นายมะแอ มามะ	นายเจมะมุ มะดีเยาะ	นายสาอูดี เวาะหลง
๕	มัสยิดนุรุลฮุดา หมู่ที่ ๔ (ดาร์จันกลาง)	นายสะอูดี เวาะหลง		
๖	มัสยิดยาแอมะห์ หมู่ ๕ (แฉงแหวง เทศบาล)	นอกเขต		
๗	มัสยิดปะกาลือสง หมู่ที่ ๖	นายอาแซ แวก้อจ	นายอาแเว หะยีหามะ	นายยูโซะ หะยีป้อเฮง
๘	มัสยิดนุรุลยันนะห์ หมู่ที่ ๖ (ตากอง)	นายมะแอ ยูโซะ	นายดีอระ หะยีสมาแอ	นายรอสาลี เจอะอาแซ
๙	มัสยิดฮีตายาตุลดีนียะห์ หมู่ที่ ๗ (กือแด)	นายสมาแอ ปือราเฮง	นายกอเดร์ หะยีดาโอะ	นายปือราเฮง มะดีเยาะ
๑๐	มัสยิดนุรุลอิฮซาน หมู่ที่ ๗ (บาลัย)	นายมุฮำหมัดรอสาลี มา มะ (บาลัย)		
๑๑	มัสยิดดารุลนาอีน หมู่ที่ ๘	นายมะฮารี มะดีเยาะ	นายมะรอเซาะ สาและ	นายเวสะมาแอ แวยูนู

- วัด ในพื้นที่

ไม่มีวัดในพื้นที่ แต่ประชาชนสามารถไปร่วมศาสนกิจกับวัดในพื้นที่ใกล้เคียง

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ในการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลตุง ดังนี้

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองอันจะนำไปสู่การ

อนุรักษ์และ พัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

ความหมาย หมายถึงองค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้ แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิต ในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา แต่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลตุงสามารถรวบรวมและทำทะเบียนไว้ ๗ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับ เทคโนโลยี โดยการพัฒนานบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นางสุภาพรณ เนื่อนุ่ม	เกษตรผสมผสาน	๓๓ ม.๓ ต.ตุง	
๒	นายประคอง มณีรัตน์	หมอดิน	๔๕ ม.๓ ต.ตุง	
๓	นายคนอง พุฒแสง	ปุ๋ยอินทรีย์	๓๐ ม.๒ ต.ตุง	
๔	นายมะ มามะ	เกษตรพอเพียง	๑๑๑ ม.๖ ต.ตุง	
๕	นายสมะแอ มามะ	เกษตรผสมผสาน	๔๖ ม.๖ ต.ตุง	
๖	นายมะขอสาลี ดอเลาะ	เกษตรผสมผสาน	๑๗๕ ม.๔ ต.ตุง	

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดจนทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นางสาวเจ๊แย ดาโอะ	ปลาหวานคาริน	๑๗๒/๑ ม.๔	
๒	นางเจ๊ะปีเตาะ เจ๊ะสะแม	ปลาเค็ม	๑๕๒/๑ ม.๔	

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นางประไพ ศรีสุมาก	นวดแผนไทย	๑๔ ม.๓	
๒	นางวนิดา สุขใหญ่	นวดแผนไทย	๑๘/๑ ม.๑	
๓	นางสาวอัญชลี อัดเจริญสุข	นวดแผนไทย	๑๔ ม.๔	
๔	นายฮาปีซูดิง ดาโอะ	สมุนไพร	๑๗๒/๑ ม.๔ ต.ตุง	
๕	นางแม่แย มะละ	หมอด้าย	๑๗๖ ม.๔ ต.ตุง	

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นางสุภาพรณ เนื่อนุ่ม	เกษตรผสมผสาน	๓๓ ม.๓ ต.ตุง	
๒	นายประคอง มณีรัตน์	หมอดิน	๔๕ ม.๓ ต.ตุง	

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการด้านบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและ ธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นางสาวรุ่งทิพย์ บุญหลง	กองทุนแม่	๑๘ ม.๓ ต.ตุง	
๒	นายวรรณะ อำนวย	กองทุนแม่	๖/๘ ม.๓ ต.ตุง	

๖. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นายอัครมานะ ดาโอะ	วาดลายเรือ	๑๗๒/๑ ม.๔	
๒	นายมะดีอะระ มามู	วาดลายเรือ	๑๔๒ ม.๔	
๓	นายลพ สืบประดิษฐ์	จักรสาน	๑๕ ม.๓	
๔	นายประคอง มณีรัตน์	จักรสาน	๔๕ ม.๓	

๗. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเชื่อ และ ประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ที่	ชื่อ-สกุล	ภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นายลพ สืบประดิษฐ์	พิธีกรรมศาสนา	๑๕ ม.๕ ต.ตุง	
๒	นายชื่น คงทน	พิธีกรรมศาสนา	๘๕ ม.๓ ต.ตุง	
๓	นายมะแอ สือรี	พิธีกรรมศาสนา	๑๗๖ ม.๔ ต.ตุง	
๔	นายมูฮำหมัดรอยาลี มามะ	พิธีกรรมศาสนา	๑๒๕ ม.๗ ต.ตุง	